

Voorouderreeks, beknopt curriculum of familieschets van 100 noemenswaardige personen uit de Geraardsbergse burgermaatschappij, ca. 1800-1920
Aflevering 15 (*)

Benoit JOURET

Marc VAN TRIMPONT

Benoit JOURET ⁽¹⁾ geboren in Geraardsbergen op 3 nivôse XII (25 december 1803) en er overleden op 12 april 1855. Woonde in de Karmelietenstraat.

Leraar (1826/1827). Advocaat. Brouwer ⁽²⁾. Plaatsvervangend vrederechter van ? tot 1846/47; ontslag vermoedelijk eind 1846, begin 1847 ⁽³⁾.

Onderluitenant bij de Schutterij (1828), vervolgens lid van de op 2 september 1830 opgerichte Burgerwacht en lid van de Commission de la Garde Civique de Grammont (1831) ⁽⁴⁾.

Hij was van 1830 tot 1839 ook gemeenteraadslid van Geraardsbergen.

Als **vrijetijds-historicus** publiceerde

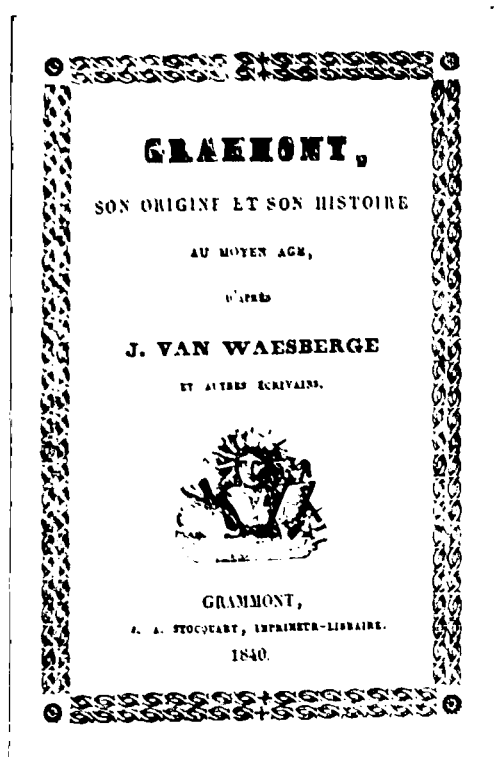

Afb. 1: Benoît Jouret (schilderij Charles-Louis Saligo, privé-collectie)

hij in 1840 de middeleeuwse geschiedenis van Geraardsbergen onder de titel *Grammont, son origine et son histoire au Moyen Age, d'après J. van Waesberge et autres écrivains* ⁽⁵⁾ (Afb.2). Verder was hij één van de vijf redacteurs van *De Volksverdediger* ⁽⁶⁾, evenals gelegenheidsdichter (Afb.3). Hij was ook nog medeoprichter van de *Liberale Associatie Aalst* (1846). Gehuwd te Steenhuize op 28 november 1827 met Felicitas **de Clippele** geboren in Steenhuize op 9 germinal VIII (29 maart 1800) en overleden in Geraardsbergen op 9 juli 1867; zij was de dochter van Frans de Clippele en Catharina Buysse.

Ter zijde, Benoit Jouret en

- (*) Deze aflevering maakt deel uit van een lange serie die het resultaat is van langdurige en intensieve opzoeken. Eens alle afleveringen gepubliceerd zullen zowat 100 « noemenswaardigen » ten tonele zijn gevoerd, mensen die om een of andere reden niet onopgemerkt bleven in de toenmalige Geraardsbergse leefgemeenschap. Van sommigen werd eerder al een stamreeks gepubliceerd maar de meeste van bedoelde reeksen werden dan door ondergetekende bewerkt, d.w.z. ofwel aangevuld of vervolledigd waar mogelijk ofwel gecorrigeerd waar nodig. Sommige afleveringen zijn echter meer dan gewoon een voorouderreeks maar vormen een heuse, weliswaar beknopte, familiegeschiedenis.
- (1) Over Benoît Jouret, zie desgewenst ook Marcel VAN KERCKHOVEN, *Noemenswaardige mannen en vrouwen uit het rijke verleden van Geraardsbergen, Xlle eeuw – Xxe eeuw*, s.l. (Geraardsbergen), s.d. (1977?), p.115-116. – Gaston IMBO, *Benoît Jouret (1803-1855) een veelzijdig man: advocaat, leraar, dichter, historicus, politicus, brouwer*, in *De Heemschutter*, jg.2002, nr.182, p.29-33.
- (2) Het gaat om de brouwerij “De Zwaan” in de Karmelietenstraat. Dit brouwerijtje werd op 20 januari 1824 gekocht door Celestine (Le) Mercier, weduwe Joseph Benoit Jouret, voor haar zoon Benoit : akte verleden door Pieter Joseph van Butsele, koninklijk notaris in Oudenaarde. (Familiearchief Van Trimpont: Kopie verzoekschrift dd. 17 april 1821 aan de Rechtbank van Eerste Aanleg in Oudenaarde.) Over de Geraardsbergse brouwerijtjes uit die tijd zie desgewenst Jacques DE RO, *Brouwerijen te Geraardsbergen in de 19^e en 20^e eeuw*, in *De Heemschutter*, jg. 2002, nr.184, p. 9-30.
- (3) Marc VAN TRIMPONT, *150 jaar gerecht in het kanton Geraardsbergen (1795-1945)*, Geraardsbergen, 2002, p. 15-16.
- (4) Marc VAN TRIMPONT, *De Geraardsbergse ‘Garde Civique’ of Burgerwacht (1795-1920)*, Geraardsbergen, 1997, p.16,37,125.
- (5) Dit boek is een bewerking in het Frans van het werk dat Joannes van Waesberge in 1627 publiceerde onder de titel *Gerardimontium sive altera imperialis Flandriae metropolis eiusque castellaniam*. Onder “bewerking” dient hier niet gewoon een vertaling te worden verstaan. Benoit Jouret heeft in zijn Franse versie de veelvuldige herhalingen weggelaten welke in het Latijnse origineel voorkomen evenals verschillende passages die hem onbelangrijk leken. Hier en daar heeft hij enkele lacunes weggewerkt zich steunende op geloofwaardige historici, en ten slotte heeft hij het werk van Van Waesberghe in zekere mate ook wat geactualiseerd. Terloops gezegd, sommige auteurs die het Latijn niet machtig zijn en daarom Jouret natrokken of natrekken, verwezen of verwijzen toch en ten onrechte naar Van Waesberghe en niet naar Jouret, wat verwarring kan stichten.
- (6) *De Volksverdediger* was een Geraardsbergs weekblad waarvan het eerste nummer verscheen op 2 augustus 1846. Volgens een vastgeroeste bewering zou René Spitaels er hoofdredacteur geweest zijn; feitelijk werd het blad verzorgd door een

Afb2: cover van 'Grammont, son origine et son histoire au Moyen Age, d'après J. van Waesberge et autres écrivains'

Felicitas de Clippele ⁽⁸⁾ zijn de betovergrootouders van de auteur dezes.

Generatie II

Benoit Joseph JOURET geboren in Elzele op 22 september 1762 en overleden in Geraardsbergen op 29

mei 1816.

Hij was J.U.L.⁹ (Afb.3) en wordt soms vermeld als 'Licencié és droit'. Beëdigd vertaler voor de rechtbanken tijdens de Franse periode ⁽¹⁰⁾. Grondeigenaar. Rentenier.

Schepen van Geraardsbergen 1793-1794¹¹.

Gehuwd te Oeudeghien op 23 juni 1788 met Célestine Josephe Mercier of Lemercier, geboren in Oeudeghien op 20 december 1766 en overleden in Geraardsbergen op 28 augustus 1824, dochter van Charles Merchier (Lemercier), 1718-1781 (fs. Arnould Mercier, herenboer op de *Ferme de Cambroncheau*, x Josiane Yolante Marichal), *homme de fief sur plume* ⁽¹²⁾ van het graafschap Henegouwen, en van Marie Anne Thérèse Destrebecq, 1725-1778 (fa. Joseph Destrebecq, pachter op de *Ferme du Joncquy* en meier van Isières, x Marie Josephe Ballot, 1692-ca.1750).

Generatie III

Jean Jacques François JOURET geboren in Vloesberg op 8 februari 1725 en overleden in Elzele op 7 april 1788.

Wy vernemen met allergroot vergenoegen dat onzen vermaerden stadsgeuoel, Eugène DE BLOCK, door Z. M. den koning der Franschen, tot Ridder van het Legioen van Eere benoemd is geworden. Deze uitmuntende gunst vereert niet alleenlyk den verdienstvollen kunstlofenaer die dezelve ontvangt, maer ook den verlichten monark die by deze omstandigheid nogmaels laet blyken hoe zeer de ware kunst hem lief is.

Ter dier gelegenheid laten wy hier de volgende dichtregels volgen:

Et Ab. C. De Block, Reistee,

Membre de la Légion d'Honneur.

Vous portez donc aussi ces insignes de gloire
Dont l'Empereur dotait ses guerriers triomphants,
Et ses hommes d'état, et ceux qui dans l'histoire
Vivront par leurs vertus ou leurs rares talents!

Napoléon n'est plus! mais un digne Monarque
Protecteur des beaux-arts, qu'on dit Roi de la paix,
A su vous distinguer!! et la plus noble marque
Vous honore, vous Belge! entre tous les Français!

C'est du fond de mon cœur, que je vous félicite
Sur les brillants succès qu'obtiennent vos pinceaux,
J'applaudis des deux mains à votre réussite,
Moi qui connais le but de vos constants travaux!

Sans doute, on aura dit à ce Roi magnanime,
Qu'à force de courage, et sans aucuns secours,
Vous sûtes de votre art atteindre le sublime,
Et que cet art Divin fut toutes vos amours!

Que suivant plein d'ardeur votre étoile chérie,
Ni le froid, ni la faim, rien ne vous rebuta,
Que vous sûtes braver les clameurs de l'envie,
Et qu'à vous faire un nom, votre âme s'abstima!

Recueillez donc en paix ce fruit d'un beau génie,
Qu'il vous fasse oublier tant de privations!
Et croyez, cher De Block! que plutôt la Patrie
Vous inscrira parmi ses illustrations!

[Een syner vrienden].

Benoit Jouret

Afb.3. Uit het weekblad *De Volksverdediger* (Geraardsbergen), jg.1, nr.18 van 29 november 1846 ⁽⁷⁾ (privé-archief)

comité van vijf redacteuren onder wie René Spitaels {Zie M(arc) V(an) T(rimpont), *Klaarheid over zaakvoerder en redactie van De Volksverdediger* 1846-1847, in *De Heemschutter*, jg. 2001, nr.180, p.26, met verwijzing naar *De Volksverdediger*, nr.60 van 19 september 1847, p. 1). Van liberale strekking was *De Volksverdediger* de tegenhanger van de katholieke *Gazette van Geeraardsbergen*.

⁽⁷⁾ Voor een gedicht in het Nederlands, zie M. VAN TRIMPONT, « *De Volksverdediger* » versus « *De Gazette van Geeraardsbergen* » in 1846-1847, in *De Heemschutter*, 2000, nr.169, p. 16 : « Aen de brilmans ».

⁽⁸⁾ Over het geslacht De Clippele, zie desgewenst A. BOUSSE, *Oude geslachten uit het Land van Aalst: De Clippele*, in *Het Land van Aalst*, jg. XI, 1959, nr.6.

⁽⁹⁾ J.U.L. staat voor Juris utriusque licentiatius of licentiaat in beide rechten, het kerkelijk en het burgerlijk recht.

⁽¹⁰⁾ Marc VAN TRIMPONT, *Het vredege recht van het kanton Nederbrakel: regesten van akten uit de Franse periode*, Brakel, 1995.

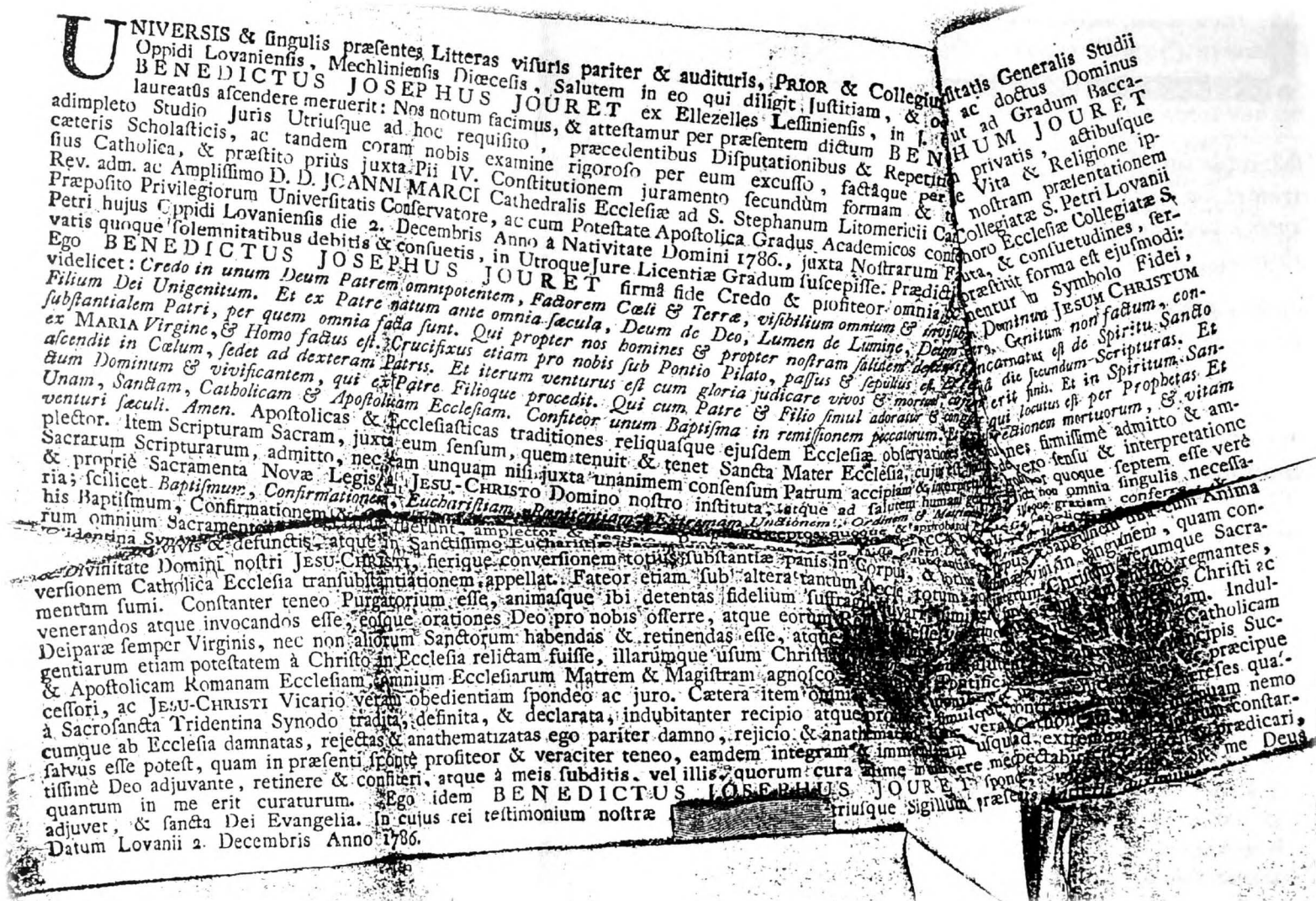
⁽¹¹⁾ Auguste DE PORTEMONT (vertaald uit het Frans door Paul Cattelain), *Historisch onderzoek naar de stad Geraardsbergen* door A. De Portemont (1870), Geraardsbergen, 1996, dl.2, p. 363.

⁽¹²⁾ F. DE CACAMP & J. LEMERCIER, *Six siècles d'histoire de la famille Lemercier (autrefois le Merchier dit le Bosquillon) 1370-1970*, Brussel, 1970. Een *homme de fief sur plume* zou kunnen worden omschreven als een "leenman op papier". Het was een leenman die uit hoofde van zijn bekwaamheid en uit de aard van zijn functie in dienst van de vorst geen echt leen hoefde te houden om leenman te kunnen zijn. Er werd hem dan een fictief leen toegekend onder de vorm van een lijfrente bestaande uit twee kapoenen ten laste van een leen dat direct afhing van leenhof van Henegouwen; zo kwam hij op voet van gelijkheid te staan met een waarachtig traditioneel leenman. Deze status zou eigen geweest zijn aan het graafschap Henegouwen. (Zie: G. WYMANS, *Répertoire d'armoiries sur sceaux des hommes de fief du comté de Hainaut XIIIe-XVIIIe siècle*, t.1, Brussel, 1980, Introduction, p. 15-20. - A. LOUANT, *Les hommes de fief sur plume en Hainaut (1566-1794): Recueil 1 des Tablettes du Hainaut*, p. XXI).

⁽¹³⁾ E. DEGAND, *Essai historique sur la commune d'Elzele pendant l'Ancien Régime*, Flobecq, 1983, p. 59.

Generatie IV
Jean François JOUREZ geboren in
 Vloesberg op 18 augustus 1696.
 Gehuwd in Vloesberg op 12
 september 1722 met Marie
 Françoise **Derbaise** die geboren is
 in Vloesberg op 18 februari 1699
 als dochter van Hubert Derbaise en

Generatie VI
René JOURET
 Gehuwd in Vloesberg in 1668 met
 Barbe **Capelier**.

Afb. 4: Zwaar beschadigd diploma van licentiaat in beide rechten afgeleverd aan Benoit Joseph Jouret door de Leuvense universiteit op 2 december 1786

⁽¹⁴⁾ Gravin de Marsan was niemand minder dan prinses Marie Louise de Rohan, gewezen gouvernante van de Franse Koningskinderen. Zij was de weduwe van prins Gaëtan Jean Baptiste de Vaudemont, graaf de Marsan. Zij verbleef vaak in Elzele op haar kasteel en 300 hectare uitgestrekt domein. (Cfr. J. LOIX, *Traces de nos aïeux (n°7): un registre de 1690 des redevances au prince de Vaudemont, seigneur de Flobecq et de Lessines*, in 4 Vents, nr.48, juli 1992, p.52.)

(15) In gewoon Nederlands: "Een rood veld met een gele linkerschuinbalk waarop middenin een blauwe zespuntige ster langs weerszijden omringd door een blauwe roos".